

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*

Project-Based Learning Activity in Occupation and Technology Learning Area on Traditional Food in Rayong for Grade 6 Students

สิริวิชญ์ บำรุงพงษ์**
ดุสิต ขาวเหลือง***
รุ่งฟ้า กิติญาณัฐณ์****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจอก กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม Cluster Random Sampling

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ ทั้งหมด 7 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง มีประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ (E1/E2) เท่ากับ 86.03 และ 84.85 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลหลังเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.7292 หรือ 72.92%
4. ระดับความพึงพอใจ ของนักเรียนที่เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.57$)

คำสำคัญ : โครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง

*วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการอารชีวศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

The objective of this study were : 1) to study the efficiency of Project – Based Learning Area, title on Traditional Food in Rayong for Grade 6 students which have met the standard criterion set at 80/80; 2) to compare the students academic achievement Pre - test and Post - test: 3) to study the effectiveness index of Project – Based Learning Activity, and 4) to study the students satisfaction toward Project – Based Learning Activity lesson plans. The sample consisted of 35 students who were randomed by cluster sampling. The instruments were 7 Project – Based Learning activity lesson plans, achievement tests, and questionnaire. The collected data were analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation and t – test

The research findings were summerired as follows :

The efficiency of Project – Based Learning activity lesson plans in Occupation and Technology Learning Area, title on Traditional Food in Rayong for Grade 6 students was 86.03/84.85 which was higher than the standard criterion set at 80/80.

In comparative study students academic achievement. The average score of posttest was significantly higher than that of the Pre – test at .05 level of significance.

The effectiveness index of Project – Based Learning Activity lesson plans in Occupation and Technology learning Area on Traditional Food in Rayong for Grade 6 students was 0.7292 or 72.92%

The students satisfaction were at highest level ($\bar{X}$ = 4.53, SD = 0.57)

Keywords: Project-Based/ Occupation and Technology Learning Area on Traditional/ Food in Rayong

บทนำ

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้า ทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้ บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้พื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กรมวิชาการ, 2551, หน้า 4)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ คือ 1) การดำรงชีวิตและครอบครัว 2) การออกแบบและเทคโนโลยี 3) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 4) การอาชีพ (กรมวิชาการ, 2551, หน้า 204-205)

กิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน (Project Based Instruction) เป็นเทคนิควิธีการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยฝึกให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ มีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนรู้จักสังเกต รู้จักตั้งคำถาม รู้จักตั้งสมมติฐาน รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้และสรุปได้ด้วยตนเองเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้และทำความเข้าใจกับสิ่งที่ค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้การสอนโดยโครงงานเป็นวิธีหนึ่งที่ตอบสนองการเรียนรู้ของนักเรียน โครงงาน คือการวิจัยเล็ก ๆ สำหรับนักเรียนเป็นการแก้ปัญหาหรือตอบข้อสงสัย หากคำตอบโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หากเนื้อหาหรือข้อสงสัยเป็นไปตามรายวิชาใด จะเรียกโครงงานตามรายวิชานั้น ๆ ครูต้องระลึกละเอียดว่าการจัดกิจกรรมโครงงานเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ให้นักเรียนได้ขยายความรู้พื้นฐานไปสู่ความรู้ใหม่และนำไปใช้ได้จริง โครงงานแบ่งออกเป็นโครงงานตามสาระการเรียนรู้เป็นโครงงานที่นักเรียนตีกรอบการทำงานภายใต้จุดประสงค์การเรียนรู้ในเนื้อหาแต่ละวิชาที่กำหนดขึ้นเองหรือกำหนดโดยหลักสูตรและโครงงานตามความสนใจ เป็นโครงงานที่นักเรียนสนใจ จากเรื่องที่เป็นปัญหาจากการเรียน แล้วนำปัญหานั้นมาหาคำตอบโดยการเรียนรู้โดยโครงงาน กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 6)

อาหารท้องถิ่นหรืออาหารพื้นบ้านเป็นอาหารที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นเฉพาะถิ่น เป็นเอกลักษณ์ ของอาหารที่นิยมกินในกลุ่มคนแต่ละกลุ่ม สามารถปรุงขึ้น จากวัตถุดิบที่หาง่ายในท้องถิ่น หรือจากบริเวณใกล้เคียงหมู่บ้านหรือจากในไร่และในท้องทุ่งนารวมทั้ง เป็นอาหารที่มีการกินในท้องถิ่นมานานและมีการสืบทอดต่อ ๆ กันมา เสาวภา ศักยพันธ์ (2548, หน้า 21) สอดคล้องกับความหมายของอาหารท้องถิ่นหรืออาหารพื้นบ้านเป็นอาหารที่นิยมรับประทานเฉพาะถิ่น ประกอบด้วยพืชผักและวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น มีวิธีการปรุงที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน อาหารท้องถิ่นในแต่ละที่มีความแตกต่างกันพืชพรรณและเนื้อสัตว์ต่าง ๆ แก่คนในถิ่นนั้น ประสบการณ์ในการลองผิดลองถูกแล้วถ่ายทอดสู่ลูกหลาน รวมทั้งรสนิยมในการบริโภคของคนในท้องถิ่นจึงเกิดเป็นอาหารท้องถิ่นขึ้น ศันสนีย์ อุดมอ่าง (2542, หน้า 9)

ผู้วิจัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยโครงงานว่าเป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยฝึกปฏิบัติจริง รู้จักการวางแผน กำหนดกิจกรรม ปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่กำหนด สรุปองค์ความรู้และการนำเสนอรายงานได้ ในฐานะครูผู้สอน จากการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน นักเรียนเรียนยังขาดทักษะต่าง ๆ เช่นการทำงานร่วมกับผู้อื่น การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาผลการเรียนรู้โดยโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นอาหารที่พบเห็นในการรับประทานอาหารประจำวันทุกมื้อซึ่งผลวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและสภาพแวดล้อมท้องถิ่นของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และนักเรียนมีความคุ้นเคย

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานจึงเป็นเทคนิคหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ มีการวางแผนทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบด้วยการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ แล้วนำมาปฏิบัติจริงด้วยตนเอง จนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ค้นพบได้ โดยมีครูเป็นผู้คอยสนับสนุนแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด จนสิ้นสุดกระบวนการทำโครงงาน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความยั่งยืนพร้อมที่จะก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงของโลก จึงทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้ามีความสนใจที่จะพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้โดยโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ 80/80

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านหนองจอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 จำนวน 2 ห้องเรียนจำนวนนักเรียน 70 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านหนองจอก ระยอง จำนวน 35 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เวลา 14 ชั่วโมง

3. เนื้อหาสาระ เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ได้แก่ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง

4. แผนการสอน

แผนการสอนโดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง จำนวน 7 แผน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว ตัวชี้วัด ง 1.1 ป.6/1 อภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน

ง.1.1 ป.6/2 ใช้ทักษะการจัดการในการทำงาน และมีทักษะการทำงานร่วมกัน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อาหารและโภชนาการ

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประสิทธิผลของการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยโครงงาน

5.2.2 ความพึงพอใจต่อการ เรียนรู้โดยโครงงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

1.2 ศึกษาการสร้างแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

1.3 ศึกษาวิธีการ หลักการ ทฤษฎี และเทคนิคการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยโครงงาน

1.4 วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยอยู่ในสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน ง 1.1 ป.6/1-ป.6/3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อาหารและโภชนาการ เรื่อง อาหารพื้นบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และพัฒนาแผนการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน

1.5 เขียนแผนการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ใช้เวลาในการสอน 7 ครั้ง จำนวน 14 ชั่วโมง

1.6 การหาคุณภาพของแผนการเรียนรู้

1.6.1 นำแผนการเรียนรู้ที่

ผู้วิจัยสร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และสื่อ / แหล่งเรียนรู้

1.6.2 นำแผนมาปรับปรุง

แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

1.6.3 นำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินผลตามวิธีการลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

1.6.4 นำผลการตรวจสอบหาความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.62 ซึ่งมีคุณภาพความเหมาะสมที่สุด

1.6.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

1.6.6 ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านหนองจอก จังหวัดระยอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.6.6.1 ขั้นตอนทดลองแบบรายบุคคล นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจอก จำนวน 1 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองใช้พบว่า มีประสิทธิภาพ 72.71/71.58 เพื่อหาข้อบกพร่องด้านภาษา กิจกรรมความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ โดยสังเกตจากวิธีการสอนของครูผู้สอน ตลอดจนพฤติกรรมของนักเรียนต่อการเรียนการสอน ซึ่งได้ดำเนินการปรับแก้ไขให้มีความชัดเจนมากขึ้นเพื่อนำไปใช้ขั้นตอนต่อไป

1.6.6.2 ขั้นตอนทดลองแบบกลุ่ม นำแผนการสอนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจอก จำนวน 6 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนด้วยแผนการสอน ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน พบว่ามีประสิทธิภาพ 75.90/75.14 มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

1.6.6.3 ขั้นตอนทดลองภาคสนาม นำแผนการสอนที่ได้ปรับปรุงพัฒนาไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจอก จำนวน 28 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการสอน พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.62/85.77 พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.6.7 นำแผนการสอนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของแผนการสอน เรื่องอาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ให้เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ $E1/E2 = 80/80$ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติและแปลผล เพื่อสรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (t-test dependent)

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวิธีหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการและวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้จากเอกสาร ตำราหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนดกรอบในการสร้าง

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

2.3 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .5 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธณี, 2553, หน้า 220) ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้องและจากการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ มีค่า IOC ระหว่าง 0.6 - 1 จำนวน 40 ข้อ

2.4 นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจอก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความยากง่าย (p) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความยากตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.77 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.33 ถึง 0.87 จำนวน 40 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 113) ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบทดสอบการเรียนรู้มีค่าความ

เชื่อมั่นเท่ากับ 0.954 แล้วนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์มาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง และสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง จำนวน 20 ข้อ โดยใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็น มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยประเมิน

ผลวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

3.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา กับผลการเรียนรู้ สื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาที่ใช้ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี, 2553 หน้า 220) ซึ่งดัชนีความสอดคล้องทุกข้อพบว่ามีค่า 1.00

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 หน้า 101) โดยนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองจอก จำนวน 35 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.866

การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน (One-Group Pre test-Post test Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553, หน้า 148) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 1 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง สอนติดต่อกันรวม 7 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ปฐมนิเทศชี้แจงข้อตกลงในการเรียนรู้ ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทำอาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ความสำคัญและประโยชน์จากการอนุรักษ์วัฒนธรรมของภาคตะวันออก

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 40 ข้อ เรื่องอาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียน

3. จัดกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คนโดยคละความสามารถ แต่ละกลุ่มเลือกอาหารพื้นบ้านจังหวัดระยองตามความสนใจกลุ่มละ 1 อย่าง เพื่อดำเนินการจัดทำโครงการตามแผนการจัดการเรียนรู้

4. ดำเนินการตามแผนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ขั้นเตรียม เตรียมตัวผู้เรียน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์

4.2 ขั้นดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมโครงการให้นักเรียนได้ปฏิบัติมีความหลากหลายรูปแบบ ตลอดจนจัดให้ความยืดหยุ่นในเรื่องเวลาและสร้างสรรค์งานด้วยตนเองภายใต้ข้อตกลงของกลุ่ม

4.3 ชั้นประเมินผลงาน เมื่อทำงานเสร็จแล้วจะเกิดผลงานขึ้น จุดมุ่งหมายของการประเมินผลงานเพื่อเปรียบเทียบผลงานของนักเรียนด้วยกัน แล้วตรวจหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 ประเมินพฤติกรรมของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติโครงการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน

4.5 ประเมินโครงการโดยใช้แบบประเมินโครงการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเริ่มประเมินตั้งแต่นักเรียนลงมือในการจัดทำโครงการ จนถึงการนำเสนอโครงการของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

5. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการครบทุกแผนแล้ว โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ผลปรากฏ ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้โดยโครงการ

คะแนน	จำนวนนักเรียน	E_1/E_2
ระหว่างเรียน	35	86.03/84.85
หลังเรียน	35	

มีประสิทธิภาพ 86.03/84.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คะแนน	n	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	35	17.63	2.426	54.269	.000*
หลังเรียน	35	33.94	3.796		

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	ผลรวมของคะแนน	E.I.
หลังเรียน	40	35	1188	0.7292
ก่อนเรียน	40	35	617	

มีค่าเท่ากับ 0.7292 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 72.92

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยโครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1.	ข้อ 1-20	4.53	0.57	มากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ผลการศึกษาค้นคว้าพร้อมอภิปรายผล ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.03/84.8 หมายความว่าค่าเฉลี่ยแบบประเมินพฤติกรรมและประเมินโครงการของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 86.03 และค่าเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนหลังเรียน เท่ากับ 84.85 แสดงว่าการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยโครงการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดนโครงการได้ผ่านการกระบวนการตามขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม คือศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เทคนิควิธีการหลักการแนวทางในการนำไปสู่การเรียนรู้ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแผนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้วิเคราะห์เนื้อหาอย่างละเอียด ซึ่งได้แบ่งเนื้อหาเรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ออกเป็น 7 แผน จำนวน 14 ชั่วโมง และได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผลปรากฏว่าแผนการเรียนรู้โดยโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและประกอบกับการจัดการเรียนรู้โครงการเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกกระบวนการคิดการทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ เป็นการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ และมีความสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกายปัญญาและสังคม สอดคล้องกับ พรจิต สุดจริง (2551) ทองยูน เหล่าเคน (2554) แจ่มจันทร์ ทองคุ้ม (2545)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้โครงการ เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการเรื่องอาหารพื้นบ้านจังหวัดระยองช่วยพัฒนาการเรียนการงานอาชีพและเทคโนโลยี ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่สูงขึ้น ทั้งนี้เพราะ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการคิด การจัดการในการทำงาน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและนักเรียนได้ลงมือทำปฏิบัติ โดยสามารถประกอบอาหารพื้นบ้านและสามารถกำหนดหรืออธิบายขั้นตอนการทำอาหารพื้นบ้านได้เป็นอย่างดีจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, หน้า 95) กล่าวว่า โครงการหมายถึง กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการอีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ซึ่งมุ่งส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน วางแผนเพื่อสร้างองค์ความรู้หรือแก้ปัญหาด้วยการศึกษาค้นคว้าทดลองตามขั้นตอนและส่วนประกอบของโครงการโดยลงมือปฏิบัติโครงการเสร็จแล้วต้องได้อรรถความรู้ใหม่และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมได้

3. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7292 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 72.92 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยโครงการ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยุทธ์ ศรีดาราร

(2545) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยโครงการเชิงทดลอง เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระ การงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยโครงการเชิงทดลองเรื่องการปลูกผักสวนครัว มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6478 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 64.78 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนรี จำรัสแสง (2552) ได้ ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบโครงการหน่วย สมุนไพรในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้แบบโครงการหน่วยสมุนไพรในท้องถิ่น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมี ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 67

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ในระดับมากที่สุด แสดง ว่าการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการ จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของ นักเรียนและเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในท้องถิ่น ผู้วิจัยได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ซึ่งนักเรียน ได้ระดมความคิดทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียว นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้เกิด ความพึงพอใจในการเรียนรู้ เพราะในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมครู ได้คอยช่วยเหลือ แนะนำ ให้กำลังใจโดยการ ชมเชยส่งผลให้นักเรียนเกิดความมั่นใจว่าจะสามารถทำโครงการได้สำเร็จลุล่วงซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจใน การเรียนรู้โดยโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมพันธ์ ตันกันยา (2550) ได้วิจัยผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดย โครงการ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยโครงการเรื่อง อาหารพื้นบ้านอีสานเหนือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้โดยทักษะกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองหยุ่น เหล่าเคน (2554) ได้ วิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการเรื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมแบบ โครงการ เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับมาก

จากการอภิปรายดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการงานอาชีพและ เทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านจังหวัดระยอง สามารถพัฒนากระบวนการคิด การจัดการในการทำงาน ทักษะการ ทำงานร่วมกับผู้อื่นและนักเรียนได้ลงมือทำปฏิบัติ ตลอดจนการปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารพื้นบ้าน จังหวัดระยอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูต้องดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้และปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. สถานที่ในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนควรเป็นสถานที่ที่ไม่คับแคบ เหมาะกับการทำกิจกรรมกลุ่ม บางครั้งครูผู้สอนอาจใช้สถานที่อื่นในการจัดกิจกรรมหรือ อาจจะใช้สถานที่จริงในการจัดกิจกรรม

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงการเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ถ้าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ควรปรับหรือยืดหยุ่นเวลาให้มีความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้มีสาระเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านของจังหวัดระยองในด้านต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ อาหาร วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยบูรณาการข้ามสาระสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนหรือรูปแบบการสอนแบบอื่นร่วมกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- แจ่มจันทร์ ทองคุ้ม. (2545). การศึกษาผลการเรียนวิทยาศาสตร์สาระการเรียนรู้เรื่องกินที่อยู่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ที่ได้รับการสอนแบบโครงการโดยใช้กระบวนการแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-20.
- ณัฐนรี จำรัสแสง (2552). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบโครงการหน่วยสมุนไพรรักษาท้องอืด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ทองยูน เหล่าเคน. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประยูรท์ ศรีดารา. (2545). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการเชิงทดลอง เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัวกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรจิต สุดจรัส. (2551). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากรังไหม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2553). *วิธีวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2550). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศันสนีย์ อุดมอ่าง. (2542). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาขนมอบ*. เพชรบูรณ์: คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สมนึก ภัททิยานี. (2553). *การวัดผลการศึกษา*. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สัมพันธ์ ตันกันยา. (2550). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ กลุ่มสารการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นบ้านอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสาวภา ศักยพันธ์. (2548). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาขนมอบ*. เชียงใหม่: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.